

jouk

een haandvol speulgoed

een haandvol speulgoed
van Jouk

veertig riempies en een stokmennig kotte verhaelen
in et stellingwarfs

een uitgife van de stellingwarver schrieversronte
omslag, ill. en lay-out : fred zoer
drukt deur ,boek- en offsetdrukkerij v.h. g. taconis n.v.' wolvege

**... Aj' dit boekien in de kaaste zetten, daenk dan niet, dat
de Stellingwarven daor staon! Die ligger buten!**

Jouk

Een peer riegels veurwoord

Een haastige aovend. De wiend wijt deur de rozepollen an de kaante van de diek. Een peer straoten nog, dan bin 'k d'r. Nummer 12. M. Bakker, staot d'r op de deure. Een man mit wat langachtig haor dat al wat gries wodt, lat mi'j d'r in.

Dat is him dan. Jouk. De man, die jaorenlang stökkies schreef in de „Stellingwarf”, de „Friese Koerier” en nog een peer blaeden. Iene, die zien waore naeme altieten een betien verburgen holen het. Een gezellige aovend wodt et, daar bi'j Jouk-en-die. Ie kun d'r wèl 't ien en 't aander an de weet kommen. Dat hi'j eigenlijk Martinus Bakker hiet, dat hi'j uut Noordwoolde komt, dat hi'j kontakten had het mit Bergveld over schoeleboekies in et Stellingwarfs, wat hi'j schreven het, enz.

Hi'j het in een hiele poos een hiele protte schreven, dat is zeker. Mar . . . „Ie raeken een keer deur je stof henne, et verveelt je zels een keer, en dan moe'j d'r donkt mi'j mit opholen”, zegt hi'j. „Dan moe'j es wat eers perberen, dat zodoende bin 'k een hiele rekte leden opholen mit Stellingwarfs te schrieven.” Hi'j het sund die tied een stokmennig boeken veur jonge meensken schreven, in et Nederlaans, en now al een jaor of wat verschie-nen d'r bi'j Kluitman n.v. in Alkmaar kienderboeken van him, die hiel goed anslaoen. Een hiele riegel is d'r al, onder de serie-naeme „Haarm-Jan en Tineke”, en Jouk het et er mar drok mit. As wi'j ien keer goed an de praot raeken, mark ik dat et Stellingwarfs, zien „oolde vlam”, bi'j him weer aorig opraekeld wodt. Wie as d'r van oons beidend now et eerste over een boekien begonnen is, mag mi'j niet meer heugen. Mar wi'j bin et d'r gauw over iens wodden dat dat kommen mos.

Ok de heufdredakteur van de Friese Koerier, wijlen Fedde Schurer, het hier al es veur doende west. Dat et doe niet deurgaon is mit een uutgifte, lag an de centeraosie. Begriepelik veur die tieden. Nów kan 't wel. Dat uut naeme van de „Stellingwarver Schrieversronte” wil ik jim dit boekien graeg anrikemederen!

Mit dit „speulgoed” kun jong en oold heur vermaeken! Ik zol zo zeggen: Pak die haandvol an, meensken!

Nijberkoop, zommer '72.

Henk Bloemhoff.

Speulgoed

Stellingwarver Riempies schrieven,
Nee, dat is niet zwaor, niet slim.
Riempies, dat moet speulgoed blieven,
Ok veur mi'j en ok veur jim.

Zo een bloempien uut de grond grujt,
Levenslustig, mit plezier,
As er zo een Riempien opblujt,
Zet ik et mar op pepier.

Stellingwarver Riempies tillen
An gien grote K van Keunst.
Stellingwarver Riempies willen
Gien bewond'ring en gien geunst.

Stellingwarver Riempies lézen,
Nee, dat is niet zwaor, niet slim.
Riempies, dat moet speulgoed wezen,
Ok veur mi'j en ok veur jim!

Stellingwarvers !

Stellingwarvers, ken jim plicht!
Hool jim eigen tael in ere,
Die zo nao an 't hatte ligt.
Strieden moe'we! Mit mekérel

Laot je niet te gauw verslaon!
Schaem je niet veur eerlik vechten!
Weet je mannegien te staon,
As et gaot om oolde rechten!

Stellingwarvers, buug niet deur!
Laot de buusdoek buusdoek blieven!
Hool de hadde kop der veur!
Laot je niet in 't hoekien drieven!

Praot je tael zovuu' as 't kan!
Niet alliend in eigen kaemer.
Buten slat et beter an!
Buten is et nóg veurnaemer!

Mit mekaander staon we staark!
Uut gemienschop moet et grujjen!
Stellingwarvers, an et waark!
Oonze tael móet rieker blujjen!

Krokus

Zomar inienen, hokus-pokus,
Zomar inienen het de krokus
Zien tere blatties eupendaon
En staot ie in de tuun te praolen
En speult ie mit de zunnestraolen,
Die bliede om him henne gaon.

Et is nog mar zo even leden,
Die winter - dat we baentien-reden;
Die winter - mit zien baargen sni'j.
Zeg krokus, doe 't begon te dujjen,
Zeg docht ie doe mitien an 't blujjen?
Wat staoj' daor mooi - wat staoj' daor li'j.

Wie was et, die dit Wonder dee?
Wie was et, die de Woorden zee?
Wie was et, die jow blatties kleurde?

De meensken zaggen jow zo staon;
Ze keken en bin wieder gaon.
Ze wusten, dat et zo gebeurde;
Ze vunnen, dat et ok zo héurde . . . .

Regen . . .

Een vieze feberwaoridag
Mit regen en mit wiend.
Een lollie, die op straote lag,
Verleuren deur een kiend . . .

De druppen an et raemkezien,
De geulties over 't glas,
De musken in et tunegien,
Dat wiek en modd'rig was.

De plassen in de zaachte baarm,
Et vrouwvolk, nat en vies,
Mit zwaore tassen an de aarm;
Wat was de wereld gries.

De bode in zien regenpak:
„Ja goeie! Wat een weer!”
Gien meenske, die him tegensprak.
En hieltied deur mar meer . . . .

Een koolde, natte regendag,
Mit storm en hadde wiend.
Een lollie, die te smulten lag,
Een lollie mit een tegenslag,
Verleuren deur een kiend . . . .

Et paosvuur (Paosverhael)

De sturken op heur hoge paol achter de schure van Jan Veldhuzen, en de kikkers in de diepe koele naost et huus, en de buurvrouwen in de slaachterswinkel, en de manluden op de praotstoel bij de barbier, en de kiender in de schoelebaanken, bij alle verschillen waren ze et hierover iens, dat et dorp nog nooit zoe'n paosvuur had hadde!

Daorum vergat de meester die dag zien naoblievers, en de kastelein zien kepotte rute, en de winkelier et bellegien-trekken, en daarom hadde de koster vuuf minuten te laete twelf ure ludet.

Wie aandere op de jeugd ommefoeterde préés, en wie aandere laekte hemelde now huzenhoge op.

„Die jongen van ons . . .” en dan wezen ze naor de geweldige takkebulte, „ik zegge 't je, dat er pit in zit!”

Now, d'r zát pit in de laeste weken! Dag in dag uut hobbelde de boerewaegen deur de dorpsstraote, jongen d'r veur, jongen d'r achter, jongen d'r naost, jongen d'r op, jongen d'r . . . onder. Ja, dat was Piet van de smid overkommen, mar afijn, et was aorig goed gaon en hi'j dee al weer dapper mit.

„Vollek! Dag Vrouw De Vries. Hej' misschien ok nog wat veur et paosvuur?”

„Tingeling! Hej'm ok nog deuzen, Landkroon?”

En iederiene hadde wat en zo wodde de waegen voller en voller, mar ok zwaorder en dan eindelijk nammen de grootsten et besluit: „Eerst legen!”

Daor gingen de touwen over de schoolders! Daor spanden de douwers heur achter de bak! Kom op! Mit volle kracht veuruut! Ja, over de straote ging et licht genoeg. Daor knaarp-ten de iezeren hoepen zo vlogge over de stiender, dat de beide stuurmannen an de sule de hanen vol hadden, om de goeie richting te holen. Mar naost en achter de boerderi'je wodde et minder. Daor trok de waegen sporen deur de wieke grond. Daor knapten de touwen van de trekkers keer op keer kepot.

Daor leup de douwers et zwiet bi'j straolties van et gezichte. Mar ze hullen vol. Ze zetten deur, koste wat koste! En meter veur meter zeug de waegen vedder naor de grujjende bult. As ze daor eindelijk waren, was et eerst rusten. Een mooie gelegenheid om wat in de oolde kraanten en brieven omme te zuken, die d'r laggen. En elke mooie plaete verhuusde in een jassebuse of onder een bloesien. De baanties, die nog om een hieleboel blaeden zatten, koj' as mesjetten bruken. Temenen zo lange a'j niet waarkten, want dan knapten ze kepot. En et grote stok bodpepier van de ien of aandere oolde kelender was toch nog te goed om te verbranen. Mar et duurde vaeke mar even. Dan was et: „Anpakken, jonges!” En ieder greep en scheurde en trok, zo hadde as hi'j kon.

De boer lachte as de lege waegen weeromme kwam. As ze him morgen weer bruken mochten? Netuurlik, heur!

Wekenlaank is dat now al zo gaon.

Vandaege is et Goeie Vrijdag en de zunne staot te straolen an een staolen locht. Over een uutbundige veurjaorswereld. Waor alles tooltert en zingt van puur gelok.

Dan trekken de mannen en de jongen in optocht naor et paosvuur. Wat klepperen die klompies gezellig over de weg. Wat staon die ogen allemaole bliede in de lachende gezichten.

Mar wat moen die lange, venienige hujvörken toch? Ja, de oolden wusten et wel. De bult was groot, en hoge was ie ok. Mar hi'j mos nog vedder de locht in. Vedder as kienderhanen him kriegen konnen. Daorum hebben ze die lange vörken mitneumen.

En ze zaggen et ok wel. Hoe de jongen mit man en macht moorden, om een volle waegen bi'j de bult te kriegen. Mar ze stakken gien haand uut! „Laot ze mar stille heur gang gaon,” zeden ze, „des te groter prestaosie wodt et en des te meer aorigheid hebben ze d'r an!”

Mar now bin de vaders mitkommen! En ze staepelen mar! En ze staepelen mar! Hoger en hoger wodt de bult. „Die teertonne, die ze van de timmerman kregen hebben? Netuurlik komt die d'r bovenop! Dat zal een vlam wodden, die'j wied waor in de omtrek zien kunnen. Reken mar!”

Daor staot de bult!
Risseltaot van zwiet en zwaor waark!
As een keuning!
As een majesteit!
As een keuninklike majesteit!

Onder in de bult is et een drokte van belang. Daor wonen de vuurkeboolters. Hoe groter de bult wodde, hoe groter heur antal. Overal bin ze weg kommen. Sommigen zatten verborgen in de waegenvrachten, die de jongen ansleepten. Aanderen bin deur de lanen hier henne kommen. Duzenden en duzenden krioelen d'r deur mekaander in de grootste haost. Want now kan et niet lange meer duren en dan komt heur grote keuning Lusefes! Lusefes, De Grote Vuudreger. Die de fakkels van de Generaals anstikken zal, en die zullen et op heur beurt overgeven an de duzenden! Ja, dat wodt een groot feest! Want de bult is groot en dreuge! Wat zullen ze daansen! Naost, op en over mekaander! Mit rood en geel en wit! Dat wodt wat anders as in de kachel van de gruunteboer of et vuur in de smederi'je! En die in de teertonne lachen heur beste! Ze zullen even langer geduld hebben moeten, mar as et ok ien keer zoever is . . . . .

Van al die drokte ontdekken de jongen niks.

En de grote meensken niet, die d'r an veurbij lopen.

Want vuurkeboolters bin oe zo klein.

Misschien zol iene die d'r andachtig naor keek ze zien kunnen. Mar de meeste meensken hebben allienig mar oge veur de grote dingen in de wereld en an de kleinen lopen ze veurbij.

En wie goed luustert kan ze zéker heuren.

Kiender doen dat niet. Die zingen en springen, omdat ze bliede binnen. Grote meensken doen dat niet. Die mienen, dat dan heur geweten begint te spreken.

De vuurkeboolters weten dat.

En ze doen d'r heur veurdiel mit.

Piet van de smid is disse Goeie Vrijdag-avond al vroeg op bedde gaon. „t Wodt je tied, jonge,” het Moeke tegen him zegd. En hij het gien woord tegenstribbeld, zoals anders soms.

Now ligt hi'j op bedde, boven, allierend op zien kaemertien. Hi'j wriift es over zien bien, knipt er es in. Beter is et toch nog niet, heur. Dat iene waegenwiel, daor het hi'j een beste opstopper van te pakken kregen. Tegen vader en moeder het hi'j mar zegd, dat hi'j d'r niks meer van vuulde. Stel je veur, dat ze him es in huus hollen wild hadden, op een stoel misschien. Hi'j hadde wel wat anders te doen. Jonge, wat bin ze in de weer west de laeste weken. Iedere aovend nao schoeletied bin ze d'r opni'j mit de waegen op uutrokken. En ze hebben dan ok wel wat ophaeld! Wat is et een bulte wodden. Temenen now die grote kerels him vandemorgen zo mooi opstaepeld hebben. Stel je now es veur, dat aanderen him vannaacht in de braand stakken. . . . Mar dát zal niet gebeuren, het Vader zegd. Wie zol now zo gemien en zo laf wezen? Wat zal et twiede Paos- aovend een feest wezen! En wat zal er een volk kommen. Huus an huus hebben ze pepierties rondbrocht:

Hierbi'j wo'j nuugd veur et Paosvuur van alle jongen van et dorp. Et staot aachter de boerderi'je van Jan Veldhuzen, en et wodt ansteuken op twiede Paosdag, aovens om acht ure.

De togers.

Reken mar, dat iederiene komt! Vast well!

Zo slapt de kleine Pieter in.

En droomt.

Een wondere droom:

De waegen mit pepier en takken hobbelt over de dorps-straote. Jongen er veur, jongen er aachter, jongen er naost, jongen er op. Ze trekken en ze douwen allemaole en et gaot hoe langer hoe hadder. Hoe is dat toch zo, dat die waegen now inienen zo licht lopt? O, now zicht hi'j et al, et is de ni'je waegen van Ni'jboer. Daor zitten autobanen omme. Komt dat wel goed in die bocht daor? Twie jongen trekken an de dissel en de aanderen douwen mar deur. Waorom hollen ze now ok niet es even op? Dat gaot verkeerd. Ja, dat móet verkeerd gaon! Dat komt nooit goed zo! Rang! Daor gaot de waegen de sloot in! En hi'j, Piet, hi'j zit d'r onder! „Aul” ropt hi'j, „au! Mien bien!” Mar d'r is niet iene, die him heurt. Now komt er een hiele grote kerel an, mit een hujvörke. Dat is de smid.

Ja, dat is de smid. Die stikt de hiele waegen an die vörke en zet him weer op de weg. De jongen rieden weer vedder en ze laoten him alliend aachter, in de sloot. Daor ligt ok wat naost him. Wat is dat? Een ei. Een kleurd paosei. Now staot hi'j inienen overaende mit et ei in de hanen. Oe heden, daor vaalt et op de grond. In twie stokken. En wat vligt er uut? Een haeze. Een dikke vette paoshaeze. Mit een lochien an de stat. Nee, et is gien lochien. Et is een vuur, een vlamvend vuur, dat hieltied groter wodt. Daor gaot de haeze d'r vandeur over et laand. Hi'j vligt recht op et paosvuur an. En de vlam wodt hoe langer hoe groter. Daor is hi'j d'r al vlakbi'j. As die vlam et pepier raekt . . . . Dan verbraant et hiele paosvuur. En et is nog niet iens twiede Paosdag! Nog tien meter! Nog vuuf meter! Nog drie . . . . „Vader! Help!”

Vader De Vries staot veur et ledikant van zien ooldste zeuntien te lachen. De jonge zit rechtop in bedde en kikt mit verwilderde ogen om him henne.

„Wat is d'r an, Piet?”

„Vader, help dan toch! Oons paosvuur staot in de braand!”

Dan legt Vader zien zwaore smidshaand op et smalle schooldertien. Hi'j schuddet de jonge zachies henne-en-weer. „Ie dromen, mien jonge. Er is niks, heur. Et paosvuur staot d'r nog wel. Wees daor mar niet bange veur”. Dat maekt Piet wakker. „Ja, mar ik schrok zo, Vader. Want ik droomde, dat een haeze mit een vuur an zien stat . . . .” En dan komt et hiele verhael. Vader moet d'r smaekelik omme lachen, as et uut is. Gao now mar weer lekker slaopen jonge”, zegt hi'j. „Et paosvuur blift d'r wel staon heur. Nao disse nacht nog twie en dan gaot et in de braand!”

„En as aanderen et now es anstakken, Vader?”

„Ae jonge, wie zol dat now doen?”

„Mar et is toch wel es eerder gebeurd, hen?”

„Vroeger wel es. Mar hier hoej' d'r niet bange veur te wesen. Alle jongen hebben d'r an mithulpen, die doen et dus niet. Now en grote meensken vanzels hielemaole niet”.

„Mar waarom deden ze et vroeger dan wel, Vader?”

„Now kiek, dan was et vaeke zo, dat er meer as ien paosvuur op etzelde dorp was. En dan konnen die jongen, die et klein-

ste hadden, dat niet velen. Daarom stakken ze dat van een aander dan in de braand. Mar now moej' weer slaopen, heur! Et is nog mar elf ure, dus de hiele naacht komt nog. Welterusten, Piet."

„Welterusten, Vader."

Veurzichtig, om de aandere kiender niet wakker te maeken, dot De Vries de deure van et kaemertien dichte. Mar opni'j ropt de jongesstemme him terogge. „Vader". „Ja, wat is d'r nów? Ie dromen toch zeker nog niet weer?" „Nee, Vader, mar ik wol zo graeg weten as oons paosvuur d'r wérkelijk nog wel staot. Kan Vader niet even kieken gaon? Et is toch vlakbi'j en nog mar elf ure?"

Vader De Vries schuddet zien heufd. Die kiender ok! As die ien keer wat in et heufd hebben . . . Mar afijn, hi'j moet et dan mar even doen, dan is die jonge temenen gerust. En et is tenslotte ok vot bi'j. As ie honderd meter lopt kan hi'j et paosvuur staon zien, want donker is et niet. „Now, goed dan. Dat zal ik dan even doen. Mar dán ok vlogge in de slaop, heur!"

„Ja, Vader!"

Piet ligt weer alliend op zien kaemertien.

Hi'j heurt beneden de grundel veur de deure wegschoeven.

En voetstappen op et straotien naost huus.

Vaders klompen.

Gelukkig!

Et het een gezellige aovend west in de daanszaal van Blok. De vloer was glad en de locht benauwd. Dat maekte dustig en et bier was best. Dat bier maekt plezierig en overmoedig.

De beide jongkerels op de fiets weten d'r van. Ze zingen heur hoogste lied, as ze om goed elf ure op huus anzetten. Is d'r now niet de ien of aandere baldaodige streek uut te haelen? Et hekkien van de pelisie verhuust een peer honderd meter en komt in de baarmsloot terechte. Hi'j was ja ommes toch in de daanszaal? Geveer is d'r dus niet bi'j. Wat is dát daor in et laand? Een paosvuur? Mar dat is dan ja ommes de kaans van de dag! Dat zal me een klap geven. Lusefes? Netuurlik? Moed? Genoeg! Rap de fietsen in de pollen an de kaant. Een baarmsloot? Kom now! Twie doffe klappen an de aandere wal. Ze bin d'r! Mar stille es! Wat is dat? Daor gaot een deure eupen

bij de smid. In de smalle strepe locht, die naor buten vaalt staot de smid zels. Now klossen zien klompen over et straotien naost huus. Now over de weg. Heur! Hij komt disse kaante op. Wat moet die smid zo laete bij de weg? As hij deurloopt zal hij heur fietsen zien! En zonder vedder bedaecken maeken de beide helden rechtsomkeert. Twie bienen ploonzien in de baarmsloot. Haostige hanen rokken de fietsen uut de struken op de baarm . . . .

Rustig lopt smid De Vries vedder.

Et is een mooie, stille veurjaorsnaacht. Mit een grote maone en een boel steerns.

Twie rooie aachterlochies dwelen veur him uut.

Fietsers.

Daor staot de paosbulte. Donker, groot.

Netuurlik. Wie zol d'r bij kommen en stik et an? Zokke kiender ok!

Now slapt et hiele dorp.

As ze morgenvroeg opstaon zullen ze eerst even naor et paosvuur kieken. En dan staot et d'r nog!

Risseltaot van zwiet en zwaor waark.

Dat háóst een ontiedig aende neumen hadde.

Niet iene op et dorp, die d'r weet van het.

Gelukkig mar!

Veurjaor

De eerste mooie veurjaorsdag,
Die straolend butendeure lag.

Et laom, dat deur de lanen sprong,
Et lurkien, dat zien lofbied zong,
Een knoppe, die te baasten hong
In de kestanje.

De vlinder, die zien cirkels sleug,
Een protter, die mit plusies vleug,
De elzeboom, die katties dreug
Vol franje.

En dan et locht, dat goolden locht,
Dat mit de zwatte schaden vocht,
Dat in een wilde warrelvlocht
Van boven kwam!

Dat zulver op et waeter klonk
En grif in glas en keuper blonk,
Dat overal ni'j leven schonk,
Op elke dam!

De eerste mooie veurjaorsdag,
Die straolend butendeure lag.

De aovend kwam - de zunne ging.
Wat blift is de herinnering.

Et is weer zo ver . . .

Et is weer zover, dat de schoonmaek begint,
Want et veurjaor ligt schuchterties buten.
En dát is de tied, die de vrouwluden zint:
Dan nemen ze rappe besluten!

De stoelen d'r uut en et vloerklied d'r uut
En de kiender d'r uut en . . . de mannen!
En overal heur ie dat bliede geluud!
En overal broesen de plannen!

En overal hangen de lienden weer zwaor
En overal roek ie de kleuren.
Want dit is et veurjaor, de tied van et jaor,
Dat et iens en veurgoed moet gebeuren!

Nao zwoegen en zwieten is 't eindelijk klaor,
Et leven liekt stokken veurnaemer.
Mar drie daegen laeter gaot, zonder bezwaor,
De stofzoeger weer deur de kaemer . . . !

De pinksterbloeme (Een Stellingwarfs sprokien)

Die aovend ging de zonne onder in een zee van rood en paors, en de meensken, die nao et waark van de dag bij huus te praoten stonnen, zeden, dat et morgen opni'j een mooie dag wezen zol.

Boven de sloden deur et laand hongen vaelwitte mistbaanken waar de poten van et weidende vee hier en daor in verdwenen. Een vremd gezicht.

Doe kreup zaachiesan de schiemering van de aovend over de wereld mit alles wat d'r op was en de meensken gingen in huus koffie drinken en dan op bedde.

Mar aachter de oolde meule op et Oost kwam de maone op, groot en geel en scheuf hoger en hoger en strij'de een zulveren locht over disse witte wereld.

Doe was alles zó mooi, zó stille, zó vredig . . . .

Doe was et sprokien echt wodden.

Mar de meensken sleupen, en wusten et niet.

Vremde tonen klonken d'r in de locht. Meziek. Zaachiesan uut de veerte drong et deur. Zaachte. Zuver. Wat was dat dan? En waar waren de muzikanten? Kiek! Daor kwammen ze an! Hieltied meer! Hieltied meer! En de tere, witte schoegies raekten amper de mistbaanken en de gaezen vleugelties wiekten onheurber henne-en-weer.

Dit waren de elfies. Op weg naor et Keuninginnebos.

En overal waar de koppel overkwam tilden de bloempies de koppies overaende en plooiden de bloemblatties wied uut. Dan waren er uut de honderden, die veuroverbeugen en even heur zaachte, rooie lippies op de kleurige madeliefies en peerdebloemen drokten, iene veur iene. Gien plaantien wodde vergeten of oversleugen. De hiele weide ston te tillen van puur gelok.

Alliend et kleine bloempien an de kaant van et water ston daor diepe in gedachten verzonken en dee niet mit. Et was een schaal plaantien mit smalle blatties en een dun bloemsteeltien

mit kleine, vaelgrieze bloemegies, die now dichtevolen naor de grond hongen. Doe in de vette de meziek dudelijker wodde en alle aandere bloemen in de omtrek heur opmaekten tot de ontvangst van et elvenkoor, hong an elk van die grieze bloempies een wiefelende dauwdrup, die gien dauwdrup was, mar een traone.

Dan, mit een licht schokkien, dat et plaantien even bewegen en de traonties valen dee, tripten twie kleine voeties daele op iene van de sleuten bloemekroonties. En et was een stemmegien zó vrundelik en zó vertrouwelik en zó zaachte, dat zee: „Kom an, kleine kammeraod, wat is er dan, dat je zo verdrietig maekt? Toe dan, laot je wakker maeken deur de meziek van oonze trompetters! Zet je blatties eupen, dat wi'j jow tuties geven kunnen, vlak op je hattien! Vandaege is et ja ommes et grote blujfeest in et Keuninginnebos!”

Mar et kleine bloempien schudde mismoedig zien heufd. „Nee,” zee et. „Nee, ik kan et niet. Ik kan niet plezierig, niet fleurig wezen krek as de aanderen. Laot mi'j mar mit ruste. Zo lange zal et toch niet meer duren, dat et venienige mes van een mi'jmesiene mi'j onderste boven slat en dan is alles ja ommes uut!”

„Vertel mi'j jow verhael,” zee et elfien. En et klein bloempien vertelde: „Hier, an de kaant van et waeter bin ik op 'e wereld kommen. Ik weet et niet waor ik uut kom, misschien was et een zaotien, misschien het et een wottel west. Rondom mi'j henne grujden aandere plaanten, die mi'j verdrokten en et locht benammen. En ze lachten mi'j uut op de koop toe. Ze zeden, da'k hier niet thuus heurde. Da'k mar weer henne gaon mos, waor 'k weg kommen was. Ze hadden gien iene van allegeer ooit zoe'n miswassen ding zien, zeden ze. En doe kwam de tied, da'k blujjen mos. Overal om mi'j henne ston et geel van de peerdebloemen en wit van de madeliefies en d'r blujden grote dotters en rooie koekoeksbloemen. En wat gaf ik? Een stok of wat aarmzalige grieze bloempies op een schraol steeltien, meer niet. Hoe goed a'k ok mien beste dee. Doe zee een peerdebloeme „Grieze Moes” tegen mi'j en dat vunnen de aanderen zó mooi, dat ze allemaole lachten en van dat ogenblik of hebben ze me nooit meer anders nuumd. Allieend een margriet,

die het me es vraogd, hoe a'k dan wél hiette, en ja, dat wust ik niet. Dat vunnen ze ok al zo reer en ze mossen d'r nog hadder omme lachen. En ze zeden, da'k dus niet allierend een Grieze Moes, mar ok een domkop was”.

„En het dat je zo verdrietig maekt? Of moej' mij nog meer vertellen?”

„Ja, vandaege bin d'r kiender in et laand west. Een jongien en een maegien van de boer. Die mossen bloemen plokken veur heur Moeke, want ze zeden, dat et morgen Pinkster was. Ik weet niet wat Pinkster is, mar et is wel een belangrieke dag, dat he'k wel begrepen. Doe he'k even zo hoopt, dat ze mij ok ofplokken zollen. Dan wa'k van et geplaog van die aanderen of en ik wol graeg in een vasien op 'e taofel staon, as et Pinkster is. Et kleine maegien het mij ok wel even anraekt en ik was al zo bliede, want ik dochte: „Now zal et gebeuren!” Mar de jonge, die wat oolder was, zee: „Nee, die niet! Daor is niks an! Dat is mar zo'n grieze moes! Laot die mar staon!” Begriep ie now, dat ik zo verdrietig bin?”

Et elfien nikte.

Doe praotten die twie een hiele tied tegere. Zo zaachies, dat niet iene et heuren kon. En doe et elfien votvleug, hielemaole allienig, want de aanderen waren al lange vot, doe ston daor in de weide, tussen al die slaopende plaanten, een klein gries bloempien, en lachte mar. Lachte mar.

Veur him begon et feest pas, now et veur de aanderen al lange veurbij was!

Doe de torenklokke twaelf ure over et dorp sleug, ging in de Keboolterpoddestoel an de raand van et bos de deure langzem eupen. Zes keboolters kwammen d'r uut en trokken et laand in. De veurste dreug wat in zien haand, wees er op en lachte tegen de aanderen. Wij zullen zorgen, dat de opdracht van de elvenkeuninginne goed uitvoerd wodt”, zee hij dan. „Reken mar,” zee de achterste, en zwaaide verveerlik een klein schoppien deur de locht.

Et kleine, grieze bloempien heurde ze kommen en lachte mar! „Die wodt goed!” mompeld' ie in himzels. „Die wodt goed!” En hij trilde van verwaachting en bliedschop.

De veurste keboolter zette de vaarverspot henne en streek

zien penselen glad. Doe deupt' ie veurzichtig in. De anderen keken, hoe bloemblattien nao bloemblattien beschilderd en opwreven wodde. „Paors”, zee d'r iene zaachies in himzels. „Paors. Och, wat mooi!” Et kleine bloempien heurde dat en et wodde d'r nog mooier van.

Doe de schilder klaor was, nam iene van de keboolters de schoppe en stak et plaantien veurzichtig uut. En doe nammen ze et mit. En de bewondering was zo groot, dat ze d'r haost ruzie omme kregen, wie et dregen zol. Doe nam de ooldste een wies besluit: ieder om de beurt een aentien.

Nee, de tocht ging niet terogge naor de poddestoell! Want de keboolters waren nog niet klaor! Eerst mos et plaantien op de stoepe liggen van de boer! Veur de veurdeure, zó dat ze et morgenvroeg derekt zaggen as d'r iene buten kwam. Daor gingen ze! En et was ien en al bliedschop in en an heur. Dáorum ploempte op een gegeven ogenblik de lege vaarvepot in et waeter van de sloot vlak naost heur, dat et opspatterde tegen de wal. En daorum fluitte d'r iene een lietien van bloemen en van vlianders en van zunneschien. En daorum straolde de maone zo brieduut over et veld!

Doe de boerinne die volgende morgen de deure eupen dee, zag ze et plaantien liggen en ze begreep et niet. De kiender en de boer en de knecht, ze kwammen d'r allemaole b'j, mar ze wusten niet, hoe et daor kommen was. En iederiene zee, dat hi'j niet eerder zo'e'n bloempien zien hadde. Niet in et laand, of op de bouw, of in de tuun. „Wi'j zullen et in de tuun zetten, dan komt et wel an,” zee de boer. Doe nam et kleine jongien et bloempien op en et bloempien zag, dat et etzelde jongien was van gister. En het dochte d'r an, dat hi'j him doe niet hebben wol.

Et plaantien ston in de tuun op een mooi plakkien uut de wiend en kreeg waeter en waarmte, krek wat et neudig was. D'r kwammen een boel meensken kieken en d'r was niet iene b'j die et kende, wat netuurlik gien wonder was.

Doe kwam d'r een geleerde meneer, mit een grote brille op en een vergrootglas d'r b'j en mit een hiele staepel boeken onder de aarm en hi'j zochte en zochte en op et laeste zee hi'j: „Nee, et staot er niet in! Et is een plaante, die an now toe

nog niet ontdekt was, dat wij moen d'r een naeme veur bedaenken. Wij zullen him "Cardamine pratensis" numen.

Mar de meensken op et dorp zeden: „Dat is oons te lastig! Et bloempien is vunnen op eerste Pinksterdag en daoromme zal et 'Pinksterbloeme' hieten!”

Iederiene wol d'r zaod van hebben en in een peer jaor was et bloempien overal bekend!

Wiedster

Ze zat in de tuun;
't Was nog vroeg op 'e dag;
mit heur goold-brune kruun
en heur lustige lach.

Ze wiede de slaod
zo behendig en rap;
wat leek ze kedaot
en wat zat ze daor knap.

Ik zee goeiedag
en doe keek ze mi'j an;
'k weet niet, as ze 't zag,
mar ik kleurde d'r van.

Ik reed 'r veurbij,
want ik mos naor mien waark;
mar et leut mi'j niet vrij,
want et greep mi'j te staark.

Et leek zonder zin . . . .
klonk heur lustige lach . . . .
't Was bij 't begin
van een dustige dag . . . .

Liester

Alle daegen, hiele pozen,
Zingt een liester in de rozen
Om oons huus.
Zing mar, bliede voegel, zing mar
Van je bliedschop; liester zing mar
Om oons huus!

'k Weet wel, welk geheim aj' kennen:
'k Weet wel, daj' een nussien hebben
Naost oons huus.
'k Heure 't wel an je geluden,
'k Weet wel, waar ze zit te bruden:
Vlák naost huus!

Luuster, bliede drieste liester,
Luuster goed!
Mij' kuj' wel vertrouwen, heur ie,
As dat moet.

Zing mar rustig!
Zing mar lustig!
'k Weét wel, waar ze zit te bruden:
Vlák naost huus!

Schoelejongen weten der niet van.
Niet van 't nust
Of van de eigies.
Zing mar liester, veur jim beigies.
Zing gerust!

Katten bin benauwd veur rozetakken,
Da's bekend.
Katten zullen jim niet pakken.
Zing mar, bliede voegel, wees mar
In je element!

Smiet je trillers d'r mar uut!
Wied waar, wied waar, om je hennel
'k Weet wel, wat geheim a'f kennen:
'k Weet wel, 't is je twiede bruid!

De visker

't Was op zoe'n mooie juni-morgen;
De zonne lag nog op 'e grond.
Daor ging de visker zonder zorgen
Op stap en keek de wereld rond.

Hi'j heurde voegels tierelieren;
De koenen leupen in et laand;
Der blujden waeterviolieren
En bonte bloemen an de kaant.

Hi'j keek es naor zien mooie angel,
Die an et fietsfraem vaaste zat;
Hi'j dochte an de pot mit pieren,
Die diepe in de tasse zat.

Hi'j vuulde in zien linker buse:
Daor was et lekker stokkien deeg.
Hi'j was vol moed en vol vedusie,
Die ie ze wél te pakken kreeg!

De zonne was zien klim begonnen
En schonk mar, schonk mar zuver goold,
Uut hieltied, hieltied ni'je bronnen.
– Zien schepnet wodde riek'lik oold.

Hi' keus een plakken an et waeter;
Et lag er diep' en nog al bried.
Een ente vleug mit luud gesnaeter
Op, tussen dichte pollen riet.

Hi' nam zien angel en zien haoke,
Zien snoer, zien deeg, de pierepot.
Et raanke riet dat ston te roesen;
Een schrievvertien schreef Lof an God.

Hi' zee gedichten van Gezelle,
Eerst in himzels, dan hadde-op.
Een lurkien, onder de bedrieven,
Vleug naor Gods Hoge Hemel op.

— Mij spreek de blomme een tale,
Mij is het kruid beleefd,
Mij groet het altemale,
Dat God geschapen heeft.

Hi' nam zien angel en zien haoke;
Hi' leegde op 't laand de pierepot.
Hi' gunde disse kleine dieren
Een aander en een beter lot!

Hi' het nog uren daele-legen
In 't grös omtrent de lege wal.
Et lurkien is wel tien keer stegen,
De bloemen blujden overall

„En?" vreug men, doe ie eind'lik thuis kwam.
„Een rieke vangst! 't Het best voldaan!"
Mar doe men 't lege zakkien opnam . . .
Gien iene het de Zin verstaon . . . .

An een tuunman

As je tunegien weer ploegd is,
As er vrot en zwiet en zwoegd is,
As de bloemegies weer blujjen,
As de boonties staon te grujjen,
Bi'j dan niet een betien wies
Op die eerste haand redies?

Hej' wel ooit zo lekker eten,
Ooit zo te genieten zeten,
As wanneer de eerste slaod
Uut je tuun op taofel staot?

Zag ie eerder zokke kleuren?
Reuk ie eerder zokke geuren
As in 't eigen tunegien?
— Op 'e bloememaat misschien?

Och, d'r wodt zoe'n protte praot:
— Kwattien veur een kroppe slaod.
— Kuj' daor in de tuun veur staon?
— Kuj't niet beter kopen gaon?

Tuunman, trek et je niet an!
Want ze weten er niks van!
Kopen, da's mar dom gedoe:
Al waj' haelen,
Moej' betaelen.
In je tuun kriej' rente toel

De kikker

Doe de dag
doe de fleurige kleurige dag
op de greide en over et waetervlak lag,
kwam de kikker.

Doe zien kop,
zien deurzichtig gewichtige glaanzende kop
boven 't oppervlak steeg
en ie volop
de locht in zien longzakken kreeg,
blaosd'ie 'm op,
al mar dikker, mar dikker!

Spiegelglad lag
de sloot in et locht van de dag;
gien simpele rimpel, die 't waeter beweug;
een plompeblad dreug
oonze kikker,
die locht in zien longzakken zeug,
al mar dikker, mar dikker!

Daor lag ie;
daor zag ie
hoe alles verdronk
in de zoemerse dag, die rondomme blonk.

Hi'j kwaekte;
hi'j maekte
'm ál dikker, ál dikker!

En van pure genot
sprong ie petsend kepot!
Oe, die kikker, die kikker, die kikker!

Viskers in juni

Morgens in de vroege,
an de waeterkaant,
tussen riet en roegte,
angel in de haand,
zitten weer de mannen
netties op een rij,
steren weer gespannen,
as gien baors of blei,
as gien voorn of braosem
bi'j heur naokien zit,
haelen amper aosem,
as er iene bit.

Dauw op veld en akker —
mar de zonne komt,
maekt de wereld wakker:
't lurkien dat klimt prompt
naor de blauwe lochten
van de ni'je dag;
bliede, vri'jgevochten,
jubelt ie zien slag;
dikke kikkers kwaeken
tussen 't entekros;
wereld in ontwaeken
maekt geluden los.

En de visker, stille
an de waeterkaant,
luustert en het wille,
ienzem in et laand;
lat zien angel rusten
bij een oolde kolk,
glimlacht om de lusten
van et voegelvolk;
zulver op et waeter,
dobbertien drift vot,
en de dag wodt laeter,
duurt ok vuus te kot . . . .

Tussen riet en lissen,
op een stille stee,
droomde mennig visker
van een sprokiesfee.

T.T. in Assen

Mien buurman het naor Assen west.
„Jouk“, zegt ie, „’t was enorm!
Dat was now nog es rieden, hen!
Dat was now nog es vorm!

As duvels scheuten ze veurbij!
En deur de bochten, man!
Aĵ der zo bij staon, snap ie niet,
Hoe as et feit’lik kan!

Ze hongen an de motors, hen!
En dán veuruut! Vol gas!”
Ik vreug him, wie now mit dat al
De winner aenlik was.

„Now ja, kiek . . .” zegt ie, „’t zit zó Jouk,
De winner . . . (en hiĵ kleurt)
Et ging ofgrieslik hadde, dat . . .
Ik heb z’alliend mar h e u r d !!!”

Klaprozen

Vanmorgen, doe de dauw op de wereld lag
en de voegels een welkom zongen
an de zunnige zoemerse junidag,
bin de klaprozen eupensprongen.

Was et zunne of wiend of een toverfee,
die raekte an al die knoppen?
't Was God, die et Wonder gebeuren dee,
die zaachies de vorm en de kleuren zee;
en doe sprongen de dikke doppen.

De klaprozen staon oranje-rood
en maeken de wereld blieder.
Mar de massa vrot veur zien daeg'liks brood,
tussen morgenstond en aovendrood,
zonder weet van et Wonder, wieder.

Westhoek

Wat is er mooier, as de zonne schient
En 't riepe huj in goolden oppers staot?
Wat is er mooier as de daegeraad
En as et zaachte roesen van de wiend?

Wat is er mooier as et raanke riet,
Waor karrekiet zien nust an wiegen waeter bouwt
En roep van tuting mit die van kievit trouwt?
Wat is die horizon oneindig bried!

Wat is er mooier as de Lendediek
Vol zwatbont vee? Een schip dat wieder drift.
Een reiger in de locht, die zuver cirkels schrift.
Wat is de wereld hier oneindig riek!

Wat is er mooier as de Westhoek zels?
Waor vlochten voegels tierelieren en plezieren
En bonte bloemen bliede brulloft vieren.
Zoe'n wiede wereld en zo'e'n hoog gewelf!

Zwaarver

Mien gala is een mesester pak
Mit twee deursleten kni'jen;
En mien loge ligt op een ienzem plak,
Waor de westenwienden wi'jen.

Mien radio is et voegellied
En et babbelen van de blatties;
Mien peleis is de wereld, groot en bried,
Mit perels an alle patties.

Mien bedde staot op een stille stee,
Waor de liesters de morgen groeten;
En mien liefde is de meitied-fee
Op heur wonderlik-vlogge voeten.

Ik bin mar een zwaarver, zonder vak;
Mar ók zonder zorgen en ruzies.
Want God wees de meensken elk heur plak,
Mar mi'j leut ie de illusies . . . .

An Japie, oons kleermaektertien

Sniedertien, sniedertien, prikker-de-prik,
Sniedertien, sniedertien, stikker-de-stik,
Naalden en spelden en draoties.
Sniedertien, sniedertien, ken ie je vak?
Sniedertien, sniedertien, maek ie een pak?
Zeumpies en voolties en naoties.

Sniedertien, sniedertien, pripper-de-prip,
Sniedertien, sniedertien, knipper-de-knip,
Over de wit-krieten lijntjes.
Sniedertien, sniedertien, n'j ie mar deur!
Sniedertien, sniedertien, n'j ie mar heur!
Kleren veur groten en kleinties.

Sniedertien, sniedertien, prikker-de-stik,
Sniedertien, sniedertien, stikker-de-prik,
Jassen en broeken uut lappies.
Sniedertien, sniedertien, knipper-de-prip,
Sniedertien, sniedertien, pripper-de-knip,
N'j ie mar netties en knappies.

Sniedertien, sniedertien, knipperties-man,
Sniedertien, sniedertien, pripperties-man,
N'j veur je vrouw en je kleinties.
N'jen brengt geld en veur geld koop ie brood.
Stikker-de-stikker, soms klein en soms groot.
N'j mar heur! N'j ie mar fijnties!

Vekaansie

De vekaansie ligt te waachten
As een smeulend vattien kruut.
Zóveul daegen, zóveul naachten;
En dan baast de vlam d'r uut!

Dan bestormt men weer de wegen;
Overmoedig en op slag
Et vekaansiedoel integen!
Want een ure is een dag!

Fraankriek, Zwitserlaand of Spanje!
Vèr de wiede wereld in!
Veur de buurt . . . en veur de franje . . .
Eigen laand, dat stáot zo min . . .

Dapper kilemeters vreten!
Elke dag een lange zit!
Want de ofstaand, die wodt meten!
En we tellen zó graeg mit . . .

As de laeste gulden vot is,
Blift de miening tot besluit:
Jammer, dat et mar zo kot is!
Want . . . hóe rust ie now weer uut? . . .

Gedachten bi'j de ni'jbouw

't Is toch nog wel even een vrend idee,
want vleden jaor leup op ditzelde stee
nog een glaanzende koppel best stamboekvee.

Doe he'k hier nog bi'j et speunkruud staon;
dat hadde zien steernties eupendaon.

Doe stonnen de dotters nog geel en groot
te spiegelen an 't raantien van de sloot.

Doe nam ik een klute glad kikkerrit
in een sjempot onder de jasse mit.

Mar een peer weken ston op dat laand
een man mit een meetbaand in de haand.

En een aander keek op een groot pepier:
daor kan de schoele, de kroeg komt hier.

Doe hebben ze tekend, dit zus, dat zo
En 't wieder berekend an 't schriefbureau.

De Raod nam tenslotte et hiele plan
nao een betien geharrewar toch mar an.

Wîk now weer op datzelve plakken staon,
dan hoof ik niet meer deur et laand te gaon.

Want er ligt al een weg en een hoge flat
Wodt persies op dat pollegien speunkruud zet.

Et vee is vot — en de kikkers bin dood;
want riolen bin smeriger as een sloot.

Overall stiender en staepels hooft;
loodrechte muren, kael en koold.

Dit wodt de schoele — dat zee die man;
want slaopkaemers kommen kiender van.

Hier is nog ruimte, dat wodt et plein;
vanwege de grondpries een betien klein.

Mar da's niet zo slim, want nao schoeletied
gaon ze allemaol' naor 't rekreaosie-gebied.

Dat is op pepier al kaant en klaor
en best te bruken mit drie of vier jaor.

Hen? As er ok speunkruud in grujjen gaot?
en as er de dotter te blujjen staot?

Ja kiek es! As dát de bedoeling is!
We maeken netuurlik gien wildernis!

't Is werk'lik een prachtig, een piekfijn plan;
d'r ontbrekt niet et minste of geringste an!

Daor blujt et de hiele zoemer deur
mit prachtige plaanten, vol geur en kleur.

En komt er ooit onkruud, beslist gien nood:
een drok op 'e spuute en 't is al dood;
want gifmingers waarken graeg in 't groot.

Gien slakke, die daor van de blatties vret;
gien haeze, die daor ooit een pote zet;
en et zwembad wodt elke dag ontsmet.

As dan alleman mar op de patties lopt
en gien bloemegien onder zien jasse stopt
en gien takkien van boom of struke ropt.

Mar dat komt wel te lezen op een bod,
dat naost alle ingangen anbrocht wodt.

Overal stiender en staepels hoolt;
loodrechte muren, kael en koold.

Vierkaante pakhuizen, rauw en roeg,
tussen de schoele en de kroeg.

Slaopkaemers bin altied groot genoeg...

Vroeg op !

Spring es een morgen op tied uut de veren!
Schoef de gedienegies roets an de kaant!
Spoel je wat of en schiet rap in de kleren!
Trek er dan lustig op uut deur et laand!

Kiek, hoe de dauw an de grösspruties perelt,
Toe mar, toe maek et mar lekkerties bont:
Schop mar es even een gat in de wereld!
Schoenen en kousen mar uut, da's gezond!

Mar - stao dan ok es een ogenblik stille:
Wat is de hemel hier hoge en bried!
Luuster, de liester slat trillers van wille,
Daankber en bliede -- een welkomslied!

Ha! Dat is prachtig! Zo vrij in de vroegte,
Lekker alliend over zaandpad en diek!
Enten en benten en rietveld en roegte.
Disse dag blief ie de keuning te riek!

Hujjers

Hujjers staon weer op de lanen,
In et uutgestrekte veld,
Waor et waark, bi' t zonnebranen,
Heur zien hoogste eisen stelt.

Witte hoeden; rooie doeken
Om de nekken; bruun verbraand;
Klompn an; mesester broeken.
Stoere waarkers op et laand!

Keren, deurslaon, in de zwillen,
Dan de tieme: 't peerd er veur.
En de zwaore vörken tillen;
Hujjers vrotten, uren deur!

Eind'lik rusten mu de hanen.
— Bi' et laeste aovendrood,
As getugen op de lanen,
Staon de oppers — geel en groot.

Hujjers

De hujjers rieden over 't laand
Mit trekkers en mesienen.
Want vörk' en harke gaon an kaant
En peerden die verdwienen.

Alliend de kleine keuterboer
Maekt oolderwetse daegen,
En laedet aovens 't laeste voer,
As 't donkert, op de waegen.

Et hujjen, dat was lange tied
Dag in dag uut zwaor waarken.
En rusttied was er feit'lik niet;
't Was beulen veur de staarken!

Now is de boer moderniseerd:
Hi'j zit op zien mesiene,
Die veur him schuddet, opharkt, keert,
Die kracht haelt uut benzine.

Er is een stokkien romantiek
Verleuren gaon in 't boereleven
Zegt men. Veur wie? Veur Jan Pebliek?
Of veur de boer, die 't vot mos geven?

Toolteren

Op oonze toolter,
kehoolter-keboolter,
schommelt de kleine
mar al henne-weer,
henne-weer-denne,
mar al henne-weer.

Voeties veuruut en
de haanties an 't touw,
vlak veur de ruten,
zo rappies, zo gauw,
henne-weer-denne,
mar al henne-weer,
henne-weer-denne,
mar weer en mar weer.

Op oonze toolter,
kehoolter-keboolter,
vlogge en zachies,
terogge mit lachies,
schommelt de kleine
mar al henne-weer.

Zo rap en zo wakker,
mit lustige lachies,
mit driftige slaggies . . . .

Och kom now, och da'k er
gien lietien van kenne . . . .
Pak ik de penne:
kehoolter-keboolter,
mar henne-weer-denne,
mar al henne-weer.

Veur de rechter !

D'r was een kleine botsing west,
Zoe'n daegliks maoltien uut de keuken!
Twie auto's – gladde weg – de rest!
Een protte krassen en wat deuken.

Mar d'iene automobilist
Was, wát ie kon, terogge reden.
De rechter was daarom beslist
Slim kwaod en drommels ontevreden!

Hi'j zee: „Hoe koj' zoks now toch doen?
Dat moej' now zels toch ok begriepen!
't Is 't toppunt van grof onfesoen,
D'r stiekem tussenuut te kniepen!

En vedder komt et mi'j vremd veur,
Daj' náo de klap terogge reden.
Wáorum reed ie niet wieder deur?
Vertel es, waarom aj' dat deden?”

En de verdochte zee: „Meneer,
Ie zullen er wel vremd van heuren,
Want 't klinkt misschien een betien reer,
Mar eerlik: 'k had mien heufd verleuren! . . .

Bliede wezen

Bliede wezen
is dat lachen om een bak?

Bliede wezen,
is dat mit gemak
dure dingen haelen
en betaelen?

Bliede wezen,
is dat lekker eten,
of een boel geleerde dingen weten?

Bliede wezen,
dat is elke morgen
fleurig opstaon;
naor je waark gaon
zonder zorgen;
en in kleine dingen
grote Wonderen lezen!

Melkster

De melkster in de jister,
Ze zat er now en gister,
Ze zat er elke dag.
Ik kon 't beslist niet laoten:
Ik wol zo graeg es praoten
As ik die melkster zag.

Ze zat veuroverbeugen,
De haand om d'utters sleugen;
Ik zag allierend heur haor.
De melk in d' emmer broesde;
Dat schoemde en dat soesde;
Daor luusterde ze naor.

Daor zat ze op de tule;
Ze praotte — mar niet vule
Ze praotte mit die koe.
Ze klopte 'm op 'e nekke;
Doe ston ze bij et hekke
En nikte ze me toe.

Ik zag et zelsbewuste;
Ik zag heur jonge buste
En . . . kreeg een kleur . . .
Heur mond en ogen lachten:
Ze raodde mien gedachten!
Ik . . . fietste deur . . .

Ik kon 't beslist niet laoten:
Ik wol zo graeg es praoten!
De woorden wust ik all
Doe bin 'k d'r henne reden;
Et laand lag leeg! Och heden . . .
Now zit ze op de stal . . . !

Optocht in 't veurbi'jgaon

Et volk lopt uut:
d'r komt een optocht anl

Veurop gaon de bereden peerden,
mit bloemen in de maenen;
klik-klak-klik-klak doen de iezers
op de staotstiender;
klik-klak-klik-klak.

Dan kommen de waegens mit schoelekiender:
iene zee van dennegruun
en pepieren bloemen;
allemaol lachende gezichten,
zingende monden,
vlaggies en kleurde mussen.

Op een grote anhangwaegen
speult de meziek
fleurige marsen.

Wat plechtiger, de versierde waegens
mit veurstellings: sprokies,
Sneeuw witje en Doornroosje,
beelden uut et boerebedrief,
een oolderwetse huuskaemer
mit meensken om de koffiepot.

En hielemaole aachteran
de zegeunerwaegen,
mit een oolde harmonika
en flodderrokken.

Dan is de optocht veurbi'
en de meensken gaon weer an 't waark,
ieder op zien plak,
gewoon an 't waark.

Volksspeulen

Et dorp ligt leeg – mar op et veld
Is 't volk al an 't plezieren.
De visboer rammelt mit zien geld;
't Is tied om feest te vieren!

Daor klinkt een stemme: „In 't geweer!
We gaon direkt beginnen
Mit zakkien-lopen! 't Eerste peer!”
– Wie van de twie zol 't winnen?

Et volk rekt lange halzen uut,
Maekt grappen en het wille.
De spanning klimt bi'j de menuut:
„Da's kamp!” – Dan wodt et stille.

En as de aovend laeter wodt
Mit spullegies komsa,
As 't allemaole waeter wodt
Mit kupien-stikken, ha
Dan jubelt er een blied gelok
In al die meensken eupen!

Waorum? Wel, ze bin stok veur stok,
De rieke en de zundebok,
Tot de Gemeenschap reupen!

As 't iene dag regent . . .

„Wat een weer,” zegt Lange Garriet,
En hi'j stapt de winkel in.
„Bah!” zegt Koene, die him naokomt,
„Bah! Wat is dat weer toch min!”
„Harre! Harre!” zucht een vrouwgien,
En ze kikt heur nylons nao . . .
„Tjong!” zegt Matten, „wat bin 'k bliede,
Da'k hier even dreuge stao!”
„Oe, die regen! Wat een wereld!”
Klaegt Merinus Gruunteboer.
„'t Plakt me wis al deur de jassel!”
Zanikt Sietse Kiepevoer.
„Wat een bujje! Wat een bujje!”
Zegt de oolde kastelein.
(En de druppen uut zien pette
Lekken op een sukertrein . . .)
„Fi'j toch! Fi'j toch!” klaegt een juffer
Mit een paorse parreplu.
(En ze bibbert en ze babbert,
En ze zegt wel tien keer: Hul!”)
„'t Siefert me al in de schoenen!”
Zucht de dochter van Klaos Vis.
(Wat in dit laand, op sandaolen,
Trouwens niet zo'e'n wonder is! . . .)

En de winkelman, die inpakt,
Geft et oolde antwoord weer:
„'t Is wat! 't Is wat! 't Is wat!” zegt ie,
Zeuvenhonderdveuftien keer!

Keboolterpraotien

d'r ston een keboolter
in 't lende-laand
die beston uut louter
ostende-zaand

en de wiend was west
zong de horizon
mar hi'j zong niet best
want hi'j zong in bonn

en een doeve lag
in een koekoeksrust
en wat die die dag
van de wereld wust

mar boven de wereld
was de locht
en de dauw die perelt
op elke bocht

er ston een keboolter
in 't lende-laand
en die ston daar louter
mit een goold vol haand

't was kwat over elf
zee de bakkiesman

nee, ik snappe d'r zels
ok gien riegel van!

Sprokjen van de haast

Bruun staon de bomen
geduldig te dromen
over et pad
en de grunende gracht.
Rood is et blad;
een uutbundige pracht
straolt uut de kleuren
een sprokies-gebeuren.

Doodstille naachten;
keboolterties waachten
rustig heur tied.
Achter de deuren
staon potties mit kleuren;
kwassies ontbreken er niet.
't Maontien verschient;
rap as de wiend
eupen die deuren!
Now gaot et gebeuren:
't bos wodt een toverkesteel!
Overal zwaarven
ze mit heur penseel,
overal vaarven
ze rood, bruun en geel.
Kleine keboolterties,
schilderties toch!
't Maontien dat lacht
hoog' in de locht,
diep' in de gracht.

Kleine keboolters,
de dag is er weer,
straolend van locht.
Och, bin jim vlocht?
'k Zie jim niet meer.
't Waark van jim hanen,
ja, dát is er nog!
'k Wol jim bedaanken,
waor wonen jim toch?

Natte sni'j

De eerste kwalsters natte sni'j
Bin in de wieke modderbri'j
Van pad en menning daeledaeld.
Ze plakten an et keukenglas,
Et glas, dat an de wiendkaant was
En bin in 't aachterhuus verdweeld.

Ze jachten over 't vlakke laand
De Westhoek deur. Een witte raand
Lag in de li'jte van wat riet.
Lag even, mar dan smölt ze vot,
Want natte sni'j die duurt mar kot.
— De Westhoek in zien onderk lied.

Ze jachten over Nijberkoop
En dan in iene lange loop
Et oosten in, naor Donkerbroek,
Waor jonkvee in de lanen lopt,
Mismoedig mit een roege kop.
— De dag die is een sleuten boek.

Oneindig is de modderbri'j
Oneindig daelt de natte sni'j
In jacht van buijen over 't laand.
Ligt even, mar dan smölt ze vot,
Want natte sni'j die duurt mar kot.
— De stille dreiging van een haand.

Et peerd van Sunderklaos

(een verhael veur de kleine Stellingwarvers)

Jim weten netuurlik allemaole wel, dat Sunderklaos in Spanje woont. Spanje, dat is een groot laand. En wie d'r henne wil, die moet een hiel aende reizen. Mit de trein hielemaole deur België en Frankriek henne. Of op een schip. Dat dot Sunderklaos altied. Daorum zingen wij op schoele dat lietien altied van: „Zie ginds komt de stoomboot uit Spanje weer aan.” Dan moej' over de grote zee. Overal om je henne is waeter. Niks as waeter. En as er dan es een dikke storm opstikt . . . Ja, dan zuj' wel zeeziek wodden. Sunderklaos niet! Die het al zo vaeke veerd. Die het daor gien last meer van. En Zwatte Piet ok niet. Die lacht er mar wat omme, mit zien zwatte gezichte. Midden in Spanje

is een grote stad. Dat is de heufdstad. Krek zo as Amsterdam de heufdstad van oons laand is. Mar daor in Spanje hebben de plakken hiele ere naemen as hier bi'j oons. Daorum hiet die heufdstad Madrid.

Even buten die grote stad Madrid woont Sunderklaos. In een groot huus. Aenlik is et gien huus, mar een peleis. As de zunne d'r op schient liekt et wel een sukerpeleis. Mar dat is netuurlik niet waor. De straote veur dat peleis hier de Marsepeinstraote. Iederiene snapt wel waarom, vanzels! En et plein naost et peleis is et Speulgoedplein. Daor staon altied grote auto's op. Die laeden deuzen vol speulgoed uut. Wel duzend en nog veule meer!

Dan bin d'r mannen, die dregen die deuzen naor binnen. In de pakhuzen. Dat bin die grote gebouwen, waor alles in opburgen wodt. D'r staon d'r wel een stok of tiene!

Ja, daor mos ie es in kieken kunnen! Deuzen vol auto's en moters en mekano-deuzen en poppen en fluiten en nog veule, veule meer!

Zwatte Piet moet kieken, as alles goed opburgen wodt. Want dat wil Sunderklaos zo hebben: alles netties op zien plak. Soms komt Sunderklaos daor zels ok wel es een keertien kieken. Mar niet zo vaeke. Want hi'j het et oe zo drok. Hi'j moet altied een hieleboel schrieven in et grote boek. Dat grote boek, waor alles in staot. Dat Jan zo goed op zien knienen past het. En dat Pietje wel es een betien ondeugend was. En dat Annie even bi'j de sukerpot zeten het, doe Moeke an et wasken was. Dat staot er allemaole in. En Sunderklaos schrift d'r iedere dag nog weer ni'je dingen bi'j. Daorum het die et altied slim drok. Mar toch wet hi'j persies, hoeveule speulgoed as er is. En hoeveule taoimannen. Dat vertelt Piet him iedere aovend.

Mar d'r woont nóg iene in dat grote peleis! Want Sunderklaos en Zwatte Piet bin ja omnes nooit mit 'n beidend? Wát zeg ie? Ja, netuurlik! Dat peerd heurt er toch zeker ok bi'j! Dat mooie, witte peerd!

Nee, dat is niet een gewóón peerd. Dat begriipt iederiene wel. Et is een hiel biezunder peerd. Omdat et zo mooi is? Ja, dat is et! Mar móóie peerden bin hier ok wel. Dan moe'j mar es bi'j de smid in Munnekeburen kieken. Die het d'r een peer hiele

mooie. Daor het hi'j ok al een hieleboel priezen mit wunnen! En in Oosterwoolde he'k ok wel es een prachtig peerd veur een waegen lopen zien.

Mar dat peerd van Sunderklaos is toch nog hiel anders. Want et is zo verstaandig. Daorom zet Sunderklaos et ok nooit vaaste op de stal. Et mag zomar vrij omme lopen deur al die gangen en kaemers. En dan gebeurt et wel es, dat Sunderklaos te schrieven zit en dat et peerd bi'j him kieken komt.

Dat peerd is niet allienig oe zo verstaandig, mar et kan ok zo slim hadde lopen en zo best springen. Et springt zo mar van et iene huus op et aandere. En dat dot et zó veurzichtig, dat de pannen niet breken. Dan staot et stille bi'j de schostien te waachten. Want . . . Piet moet even mit een pakkien naor beneden toe. En as Piet dan weeromme komt mit een toppien huj, dat de kiender klaor zet hadden . . . „Hmmm! Lekker!” zegt et peertien dan. En dan pluust et dat huj lekker op.

Dat peerd is ok slim staark. Want et moet Sunderklaos en Piet dregen kunnen. En dan nog een hiele zak vol speulgoed en lekkere dingen! Sunderklaos is mar wát bliede mit dat peerd! As hi'j et niet hadde, hoe mos et dan? Hoe mos hi'j dan zo vlogge henne-en-weer van Steggerde naor Oosterwoolde? En hoe mos Piet dan bi'j de hoge schostien kommen? Die mos dan overal tegen de huzen opklauteren! En dat kan toch niet?

Op een aovend he'k es een hiele poze mit Sunderklaos zitten te praoten. En doe het hi'j mi'j verteld, hoe as hi'j an dat peerd kommen is. Op een hiele vremde meniere. Luuster mar!

Et is al hiel lange leden gebeurd. Sunderklaos en Zwatte Piet zatten op een aovend mit mekaander te praoten. En ze praotten hiel lange. Want Sunderklaos hadde een mooi plan!

„Ik bin gauw jaorig, Piet,” zee ie.

„Ja Sunderklaos. Nog drie weken en dan is et weer 5 december.”

„Moej es luustren Piet! Ik hebbe een plannegien! Ik wol op mien jaordag alle kiender een kedogien geven!”

„Ja, mar hoe moet dat dan Sunderklaos?” zee Piet. „Moen wi'j ze dan allemaole een pakkien sturen mit de post?”

„Nee, jonge, ik hebbe wat anders bedocht! Wi'j gaon et ze zels brengen!”

„Mar dat kan toch nooit?” zee Piet. „Wi j kun toch niet in iene dag naor alle kiender toe? Die wonen veuls te ver weg!”

Ja, dat hadde Sunderklaos ok al docht. En hi j wust ok niet, hoe dat now mos. Hi j wol alle kiender toch zo graeg es gelukkig maeken mit een kedogien. Hoe mos dat now toch?

Doe wodde et hiel stille in de kaemer. Want Sunderklaos en Zwatte Piet dochten beide es hiel goed nao. En meensken, die naodaenken, zeggen niks. Dat duurde wel een kertier en doe wussen ze et nog niet.

Mar inienen miende Sunderklaos, dat hi j wat heurde. En ja werachtig! Daor piepte hiel zaachies de deure eupen en daor staon een klein kebooltertien. Mit een lange witte baord en een vuurrood jassien an. En ok een rooie puntmusse en een rooie broek. En lange, puntige schoenen. Mit een mooie krulle d'r veuran.

Sunderklaos en Piet wussen wel, dat d'r een keboolterdorp was. In et bos, vlak bi j Madrid. Mar ze hadden nog nooit een

keboolter zien. En now ston d'r zo mar iene in de kaemer! Now, die keken reer op, dat begriep ie!

„Ik hebbe alles heurd,” zee de keboolter. „En ik wil jim helpen. Want et is een goed plan, dat Sunderklaos bedocht het. Et is altied goed, om wat weg te geven an een aander. Daor kuj een hieleboel meensken gelokkig mit maeken. En now zal ik jim helpen!”

Daor heurden Sunderklaos en Piet vanzels reer van op. En ze begrepen ók niet, hoe zoe'n klein kereltien heur helpen kon.

„Mar hoe woj dat dan doen!” vreug Sunderklaos.

„Ik zal jim alles vertellen,” zee et kebooltertien, „jim moen reizen mit een peerd!”

„Mit een peerd!” Piet mos er omme lachen!

„Mar zoe'n peerd is ja ommes zo lui. En et lopt zo zaachies. Dan kommen wi j toch nooit klaor?”

„Mit een gewoon peerd niet,” zee de keboolter. „Mar een dag lopen hier vanof ligt de Reuzebaarg. Dat zal Sunderklaos ok wel weten. Daor wonen twie reuzen in een hiel groot huus. Wel zo groot as tien karken bi j mekere. En die reuzen hebben een hieleboel peerden. Mooie, witte peerden. En die peerden bin zo verstaandig as meensken. De reuzen willen ze niet verkopen, mar as Sunderklaos d'r henne gaot, dan zullen zij him wel iene geven. Zomar veur niks. Omdat Sunderklaos zoe'n mooi plan het. Ik kan d'r niet henne gaon, want et is veur oons te ver. Wi j hebben mar zokke kotte bienties. En as Sunderklaos zoe'n peerd het, dan moet ie daor mit bi j et Keboolterbos kommen!”

De ere daegs gingen Sunderklaos en Piet op weg. Naor de Reuzebaarg. Ze leupen een dag en doe zaggen ze de baarg. Wat was die steil. En wat hoge. En hielemaole bovenop ston een huus. Mar wat veur een huus! Wel zo groot as tien karken bi j mekere! Piet klauterde omhogens en Sunderklaos kwam wat achteran. Die was ok al zo oold. Onderwegs dochten ze, dat et onweerde. Mar dat was niet zo. Dat deden de reuzen. Die laggen buten te slaopen. En die snorkten zo!

Piet zag ze et eerste liggen en hi j schrok d'r van! Wat een kerels waren dat! Wel zo hoge as et peleis van Sunderklaos! En mit bienen, krek zo dikke as boomstammen!

Mar hoe mossen ze de reuzen now wakker kriegten! Sunder-

klaos reup, zo hadde as hiĳ kon: „Hé! In de bienen jim!” En Piet reup ok, zo hadde as hiĳ kon: „Hé, wakker wodden, jim!”

Mar de reuzen sleupen mar stille deur! Op et laeste nam Piet een stien en die gooid’ ie de iene reus tegen et heufd. Doe wodde die toch wakker! Mar doe ie begon te praoten! . . . . Sunderklaos stopte gauw de vingers in zien oren! Zoe’n geluud!”

„Zo!” bulderde de reus. „Zo! Ja, dat is een goed plan! Dat is een best plan! Ik zal mien breur ok even wakker maeken!” En doe trok hiĳ die mar goed hadde an et haor. Van dat dikke haor! Krek touw!

Doe reup die wel tien keer „Au!” Mar hiĳ was toch wakker! De reuzen praotten wat mit mekaander, mar ze vunnen et beide best. „Kom mar even mit naor de stal,” zee de iene reus. Wát een stal! En wát een peerden! Die iene reus pakte d’r iene uut. Zomar in zien iene haand tild’ ie et op. Krek zo as wiĳ een lepel of een vörke in de haand holen.

„Asjeblieft”, zee ie tegen Sunderklaos. En doe stak hiĳ him dat peerd toe. Now, Sunderklaos pakte et niet an vanzels. Hiĳ kon et ja ommes lange niet tillen!

De reuzen mossen er omme lachen. „Hahaha!” De hiele Reuzebaarg schudde d’r van! Zok lachen was dat! Sunderklaos be-daankte de reuzen vanzels nog es hattelik. En doe gingen ze de baarg weer of. Sunderklaos, Piet en et peerd. Riegelrecht naor et Keboolterbos toe. De keboolters stonnen al uut te kieken. En doe ze zaggen, dat et peerd d’r was, reupen ze „Hoera!” En Sunderklaos lachte. En Piet lachte. En et peerd hinnikte, want dat kon niet lachen. Mar verstaandig was et wel. Ze hadden et niet iens an een touw had. Et leup zo mar mit. Krek as et alles begreep.

Mar Sunderklaos dochte toch, dat et niet hadde genoeg lopen kon. En dat was ok zo! Et kón ok nog niet zo hadde lopen. Niks hadder as een aander peerd. Dat wusten de keboolters ok wel. En weej’ wat ze deden? Ze gingen naor heur smederi’jgien. En daor maekten ze hoefiezers veur et peerd. Mooie blinkende hoefiezers. Van goold leken ze wel. Dat was een hiel waark. Zokke grote hoefiezers veur zokke kleine kerelties! Mar ze stookten et vuur zo hadde op! En ze haemerden d’r zo lustig op los! En ze zongen d’r ok een lietien biĳ. Een mooi lietien, Wat

ze zongen? Ze zongen van:
 Klip - klap - klop,
 't Bos is groot
 Hupla - hop,
 't Vuur is rood.
 Peertien staot te waachten.
 Klip-klap-klop
 Gaot et all
 Hupla - hop,
 't Peertien zal
 Springen deur de naachten!

Dat zongen de keboolters! En doe de iezers klaor waren, doe kwammen ze onder de poten van et peerd. En dat peerd, dat daanste mar. En dat sprong mar. En dat hinnekte mar. Omdat et zo bliede was!

Sunderklaos zag et well! Now was et gien gewoon peerd meer. Want et sprong wel zo hoge as een huus! En zo ver! En et kon zo ofgrieslik hadde lopen! Dat kwam, omdat de iezers wonderiezers waren! Want die keboolters, dat waren aenlik kleine tovernars!

Ieder jaor gaot Sunderklaos er now op uut. Mit Piet. Mit 'n beidend op et peerd. Want de keboolters hebben et peerd ók oe zo stáark maekt! Et kan best twie meensken en een zak vol speulgoed dregen. En as et dan zo'e'n aende lopen het, dan bin de iezers ok wel es versleten. Krek as de zolen van oonze schoenen. Dan gaon wi'j d'r mit naor de schoemaeker. Die moet d'r ni'je zolen onder zetten. Sunderklaos gaot mit zien schimmel naor et Keboolterbos. En dan maeken de keboolters ni'je wonderiezers! En die zetten ze weer onder de poten van et peerd. En ze zingen er ok weer bi':

Hupla - hop
 't Peertien zal
 Springen deur de naachten!

Ja, dat zal et dit jaor ok wel weer doen! Springen deur de naacht. Reken mar!

En dan zal Zwatte Piet ok wel even deur de schostien naor beneden gaon. Mit een klein kedogien. Vast well!

Leg mar een toppien huj klaor! Daor hooft de schimmel zo van.

Schoemaekerslietien

Klip-klap-klip-klap-klip-klap-klop,
'k Slao de spieker op zien kop.
Rikke-tikke-rikke-tik,
Hoge-lege-draotien pik.

Vrouweschoegies oe zo klein,
Baggelbakken zonder lijn.
Rikke-tikke-klip-klap-klop,
'k Slao de spieker op zien kop.

Schoegies van de grote man,
Schoegies van de aarmste Jan.
Klip-klap-klip-klap-rikke-tik,
Hoge-lege-draotien pik.

Ni'je zolen? Ah! Die hakken?
Liekdoorns, zeg ie? Even plakken?
'k Zorge, dat et makk'lik lopt!
Rikke-tikke-klip-klap-klop.

Klip-klap-rikke-tikke-tik,
Hoge-lege-draotien pik.
Rikke-tikke-klip-klap-klop,
Spiekerties pas op, je kopl
Want ik slao d'r, slao d'r op!

Keuning Roegbaord

Keuning Roegbaord het zien haand
Daele-legd op stad en laand.
En hiĳ blaost zien koolde aosem
Over 't waeter; voorn en braosem
Vlochten in de diepte vot.
En hiĳ schuddet, naor zien aord,
Grote vlokken uut zien baord,
Tot de wereld wiede-waor wit wodt
En de wegen spiegelglad.
Keuning Roegbaord grinnikt wat.

Mar de kiender, mit heur sleden,
Draeven ov'ral of en an,
Glieden waor 't mar even kan.
Keuning Roegbaord lacht tevreden,
Het er zien pleziertien van!
En hiĳ blaost nóg even hadder!
En hiĳ schuddet nóg wat barder!
En de oold're generaosie
Klaegt netuurlik stien en bien,
Want ze meugen him niet zien!
– Roegbaord, wat bin ie gemien!
– Wat bedoej' en wat beblaos ie!

Roegbaord grinnikt om heur zorgen:
Oolde zoere proemers bin 't!
Roegbaord is de Kiendervrind!
Wie de Jeugd het, die het Morgen!

De kastaovend van de jeneverkeuning

(een kastvertelling)

Die aovend scheen de maone over een witte wereld. Een peer straolen speulden tikkertien over een glaezen dakpanne van een oold huus, dat et leek as er braand was. Een veurbijganger bleef even staon te kieken, dee een tree of wat aachteruut, wust dan zeker, dat et gien geveer kon en leup vedder, wat rond in de schoolders, diepe in de kraege van zien jasse. De straolen zaggen et, lachten him uut en gleden vedder, de diepte tussen de huzen in. Dan gloepten ze een winkelrute binnen over de deuzen en pakkies, die er aachter stonnen en dukelden speuls over de raand van een aquarium, dat een dikke gooldvis d'r van opschrok en votblikkerde. De straolen verleuten de winkel, huppelden vedder over de gevels van oolde en ni'je huzen en rustten dan een ogenblik uut op et iezeren uuthangbod. Zi'j beugen veurover en beschenen de goolden letters, en de zwierige krullen, die een schilder d'r op zet hadde. „De Drie Goolden Reumels”, leesden ze dan, bleven nog even zitten en zweefden onderuut, over stien eerst, dan een geel kezien, en nog leger over et bruun van een deure mit glas er in. Op dat glas, mit kleine witte letters, hadde dezelve schilder „volledige vergunning” tekend. Dat et dezelve schilder daon hadde, koj' zien an de krullen, die van 't zelde medèl en allienig kleiner waren. Op etzelde moment, dat de straolen bij de krokke van de deure

waren, was de haand er ok. Et was een grote haand, mit zwatte lijnen en een boel iel. Een ogenblik lag die haand stille op de krokke, dan drijd' ie reseloot naor rechts en scheuf de deure eupen. In et locht, dat mit een smalle strepe naor buten vul, ston de Jeneverkeuning.

Netuurlik was et zien echte naeme niet. Mar d'r wāren meensken op et dorp, die niet wusten, dat hiĳ naor zien grootvader Janus en naor zien van Lindeboom hiette. Iederiene nuumde him kotweg de Jeneverkeuning.

Hiĳ knipperde een ogenblik tegen et scharpe locht van de elektriske laampen, trok dan zien jasse uut en scheuf an een taofeltien in de hoeke. Hiĳ was een beste waarker, de Jeneverkeuning, dat wust et hiele dorp ok. D'r waren niet veule zo as hiĳ. Straoter was hiĳ van zien vak en hiĳ hadde d'r al verscheiden kilemeter inlegd. Meensken, die d'r verstaand van hadden, zeden, dat zien geliekense niet in de wiede omtrek te vienen was. Zodoende verdiende hiĳ meer as de aandere arbeiders van et dorp, mar zien kiender dreugen minder kleren en de bakker hadde al drie weken op 'e pof verkocht. Dat was een had gelag veur zien vrouw, die een verstaandig, best en flink meenske was.

De Jeneverkeuning dronk, en er was gien iene, die de reden wust. Pattie meensken zeden, dat hiĳ niet mit zien vrouw akkedeerde, mar de meensken, die et weten konnen, zeden, dat et zo niet was. Alliend as hiĳ dronken thuus kwam, dan vullen d'r wel es hadde woorden, mar slaon dee hiĳ nooit. En hiĳ was wies mit zien beide kiender van achte en tiene.

Misschien hadden diegenen wel et meerste geliek, die zeden, dat et een ziekte was. Hiĳ was mit draank opgruid en grootbrocht, zeden die. Zien hiele huid zat er vol van.

De Jeneverkeuning trok zien jasse uut en scheuf an een taofeltien in de hoeke. Dan legde hiĳ zien stoppelige, verweerde kin in de holte tussen doem en wiesvinger van de linkerhaand en steerde naor de aandere hoeke, waor de kastboom ston. Ja, de dikke kastelein van „De Drie Goolden Reumels” wust wel, wat hiĳ dee! Et was eerste Kastaovend en dan wollen zien klaanten een pottien bier en een borrel drinken biĳ de flikkerende schien van de keersies in de boom. Blauwen, gelen, wit-

ten en rooien waren et. Dan wollen ze een kaortien leggen en lachen om de plat-briede gezichten, die ze kregen in de glaezen ballen, die tussen de takken hongen. En hoe meer borrels, hoe meer gelach, en hoe meer gelach, hoe meer borrels! Ja, de dikke kastelein wust et well! Hi'j hadde dattig jaor onderviening en een volle geldzak!

„Ah, Janus! Ok weer present! Wi'j hebben jow mist, de laeste daegen, man! Van 't oolde maark mar weer, zeker?” De Jeneverkeuning nikte. Hi'j hadde gien behoefte an woorden, dronk dan in ien keer zien glassien leeg, zette et weeromme op de taofel en tikte er mit zien trouwring tegen. De kastelein schonk opni'j in. D'r kwam meer volk. D'r kwam gezelligheid. De kaorten wi'jerden vlogge over de taofel, biljatballen rolden over et grune klieid. De grammefoon speulde kastlieties en daansmeziek.

De Jeneverkeuning was niet meer alliend. Hi'j hadde oolde kammeraoden troffen. Zien zwiegzemheid was vot. Hi'j lachte, hi'j praotte, hi'j zwaaide mit een vol bierglas, dat zien eigen niet was. Ze hebben him mist, de laeste daegen? Ja, dat kan! Dat kan! De vrouw wol persé niet hebben, dat hi'j aovens vot ging, now, ze . . . Now ja goed! Flap et er ok mar uut! Zi'j zullen et ja ommes toch allemaole wel al weten dat ze een kleine verwaachten! Mar vanaovend het bi'j zien kaans angrepen! De beide kiender bin op de zundagschoele en die mossen naor et Kastfeest toe. Hi'j mos mar alliend gaon, had de vrouw zegd. Ze dust et niet meer an. Now, hi'j het de kiender naor de karke brocht en doe is hi'j zels nog een straotien ommelopen! Hahal Douk zal hi'j ze weer ophaelen. Mar zo laete is et nog niet! „Allee Jehannes! Schink nog es in!”

De dikke kastelein was een zaekenman. Hi'j wust, hoe de dubbelties op 'n makkeliksten rolden. Mar in zien hatte was hi'j gien verkeerde vent. Hi'j hadde et gesprek heurd. Hi'j keek op 'e klokke. Et Kastfeest in de karke zol haost oflopen wezen. Dan stapt' ie op 'e Jeneverkeuning an. „Nee, niet meer, Janus. Ie moen vot, kerell!” De Jeneverkeuning ging d'r heftig tegen in. „Now al naor huus?” „Je kiender waachten op jel!” De kiender! Elske en Andries! Ja, dat was waor. In de grote karke, daor zatten zi'j. Hi'j mos vot! Hi'j mos naor ze toe! De kastelein hulp him overaende, trok him zien jasse an. Hi'j zwaaide nog ien

keer mit zien hoed hoge boven et heufd en zette een nij straot-
lied in. Dan ston hij inienen buten op de koolde stoepe en
zigzagde over de straote.

Et was, as de maone-straolen op him waacht hadden: ze
scheuven veur him uut over de bemodderde punten van zien
schoenen. Dan klommen ze tegen een gladde regenpiepe op
naor boven. Hij keek ze nao, greep er naor mit beide hanen,
mar ze waren him te vlogge netuurlik. Dan zag ie de maone
staon, hoge boven de huzen en lachte d'r tegen. Hadde-op!
Dat was een reer geluud deur de stilte van de straote en de
huzen weerkaatsten et.

Et was niet veer naor de karke, mar hij dee d'r lange over,
omdat elke lanteernpaol een rustplak was. De enkelden, die bij
de weg waren, keken him nao, schuddekoften en leupen deur.
Zij waren et wend van him!

Op et karkhof, midden tussen de grafstiender, ston de donkere
karke, mit de verlochte boograemen en keersies in de veenster-
baanken. Een grote laampe boven de deure wees de weg. Mit
wat mujte vun hij de krokke en ston dan op de rooie tegels in
et pertaol. Now de volgende deure nog. Hij douwde him eupen
en keek de grote ruimte van de karke in, die half-donker was,
want alliend de lochies in de boom en veur de raemen braan-
den. Et was er stille. Doodstille. Alle meensken zatten licht
veuroverbeugen, mit de hanen dichtevolen. Hij dochte, dat
ze sleupen, haelde diepe aosem en reup dan mit donderende
stemme deur et gebouw: „Elske! Andries! Opstaon!” Ien mo-
ment was er geroezemoes van stemmen, et schosselen van voe-
ten op de hoolten vloer, dan zag ie een glimp van gladde keu-
peren knopen op zwatte jassen en vuulde de klemmende greep
van twie staarke hanen in de bovenaarms. De beide pelisie-
mannen hadden et makkelijk. De Jeneverkeuning verzette him
niet. Alliend mossen ze him wat op de rechte weg holen. Hij
zwaaiide mit zien hoed en zong een Sunderklaoslietien.

De opper vun ok, dat ze goed waark daon hadden. D'r was
al veuls te veule deur de vingers zien mit dat daor! Midden on-
der et gebed as een dronkeman de karke in kommen, wie
hadde et ooit reerder mitmaekt? Mar et zol dan now mar mit-
tien uut wezen! Dan mar ofleren! In et kesjot er mit! Alla! En

morgenvroeg zol hi'j wel vedder zien. As de roes d'r uut was.

Et was as de Jeneverkeuning et woord „kesjot” verstaon en begrepen hadde, want hi'j protesteerde! Zien kiender! Zien Elske en zien Andries! Die zatten in „De Drie Goolden Reumels” te slaopen, en hi'j mos . . .

De deure sleug aachter him dichte, et slot zee ”klik”. Hi'j hadde et minder treffen kund, de Jeneverkeuning.

Et ofdaankte ledikant van de opper zels ston in een hoeke en d'r braande een klein locht. Doe de Jeneverkeuning et ledikant zag, kreup hi'j er in, mit kleren en al en trok de dekens over zien kop, dat er niks meer van him te zien was.

Alliend de maonestraolies, die deur een klein raem naor binnen loerden, wusten wie er onder zat.

De Jeneverkeuning sleup. En droomde. Hi'j zat in ”De Drie Goolden Reumels”. Hi'j was de kastelein zels. Hi'j schonk de glaezen vol. Zien eigen et eerste en et vaekste. Hi'j dronk op de gezondheid van al zien klaanten. En in de hoeke ston de kastboom, op een taofeltien van goold en zulver. Zien cefé wodde groter en groter, want d'r mossen hoe langer hoe meer meensken in. Op et laeste was et, as de muren verdwenen. Now stonnen ze buten in et laand. Een grote vlakte was et. En donker. Mar iene van de lochies in de kastboom braande nog. Et wodde groter. En dan maekte et him los van de boom en zweefde naor boven en bleef staon te straole-schieten, hoge an de locht. Doe was de duusterheid vot en de meensken waren vot en waor ze staon hadden lag een koppel schaopen in et veld. En hi'j was de huder. Hi'j hadde een grote staf in de haand en er ston een hond naost him. Een grote hond. Doe klonk er een stemme. Een lieve stemme. Dat was een engel. Et was de engel uut de kastboom van ”De Drie Goolden Reumels”! Heur wat ze zee: „Vreest niet, want ik kondig U ene grote blijdschap aan, bestemd voor het gehele volk, want voor u is heden de Zaligmaker, Christus de Heer, geboren, in de stad van David. En hieraan zult gij hem herkennen: gij zult een kind vinden, in doeken gewikkeld, liggende in ene kribbe”. Et kon de doornie ok wezen, op et Kastfeest. Daor ston hi'j op de preekstoel, in de grote karke. Die karke was schiemerdonker, mit alliend et locht van de keersies in de kastboom en veur de grote boog-

raemen. De hiele karke was vol meensken, groten en kleinen. En doe de doornie uutpraot was, begonnen ze te zingen. Et was een mooi lied: „Ere zij God in de hoogste hemelen; en vrede op aarde; in de mensen een welbehagen”. Zien Elske en Andries zatten veuran! Mit ernstige gezichies. Daor kwam een pelisieman an! Wat mos die op et Kastfeest doen? Kiek, die leup naor zien kiender toel Ze hadden him nog niet in de gaten, die smeerlappen! Ze zongen mar deur. Alle aandere meensken waren allange ophullen. Daor stak de man zien haand uut. Mar hi’j . . .

De Jeneverkeuning schrok wakker. Ien ogenblik wus hi’j niet, waor hi’j was, mar dan begreep hi’j alles.

Op etzelde moment stapte de opper binnen.

De Jeneverkeuning sleug zien bienen over de raand van et ledikant. Hi’j mos him even beetholen an de mure, mit zien iene haand. Doe kon hi’j vrij overaende staon, zonder steun. Hi’j was de borrel wend, dat hi’j was gauw weer de oolde! Ze stonnen tegenover mekaander in et kesjot, de Jeneverkeuning en de opper, de versleugene en de man van et gezag. Zonder een woord. Drie minuten misschien.

„Janus Lindeboom,” zee de opper doe, „d’r bin goenend veur je”. De Jeneverkeuning haelde de schoolders op, keek deur et kleine raem naor buten en zag, dat et nog naacht was. Allienig een peer maonestraolties speulden over een hoekstien. Dan wees hi’j mit de rechterwiesvinger naor zien veurheufd. „Hm! Midden in de naacht zeker! De roes is d’r uut opper! Ik hadde niet docht, dat jim de meensken hier opsleuten, om d’r wille mit te maeken!”

De opper drijde him half omme naor de deure. „Kom mar wieder,doornie!”

De Jeneverkeuning schrok, doe hi’j dat heurde. „Wat . . .”

De doornie maekte een kalmerend gebaor. „Ik komme je fielsesteren, Lindeboom! Ie hebben vannaacht een jonge zeune kregen!”

Et was de Jeneverkeuning, as hi’j duzelde. „Een jonge zeune, doornie? En de vrouw, hoe is et mit de vrouw? Oe God, en ik zitte hier!” Hi’j zat op de raand van et ledikant en d’r biggelden traonen over zien wangen.

„Et is allegeer in odder, Lindeboom. Jim hadden et nog niet verwaacht, netuurlik. Mar de schrik man, de schrik. Kom op! Dan gaon wi'j naor heur toel!”

„Ja, mar eh . . . de opper, doorniel!”

„Gien nood, kerell! De opper zal je niet tegenholen. Hi'j het oons al tegere laoten en de deure staot eupen. Zal ik je es vertellen, wat hi'j tegen mi'j zegd het? ”Doomnie” zee hi'j, „dit was de eerste en de laeste naacht, die Janus Lindeboom in et kesjot deurbrocht het. Die zien wi'j hier niet weer! Want et is God zels west, die dit Wonder an him voltrokken het!”

Ze stonnen al buten deure, op de staotstiender. Janus Lindeboom stak zien rechterhaand uut. Et was een grote haand, mit zwatte lijnen en een hieleboel iel. De doornie pakte him an. „Zo is et, doorniel! En de Jeneverkeuning het dat wonder verstaon! Van disse dag of hiet hi'j Janus Lindeboom!”

Over die beide hanen gleden de laeste straolen van de maone die zakte.

In et Oosten begon de ni'je dag!

Sni'jpoppe

De sni'jpoppe staot veur de raemen
En gien meenske sprekt him es an;
Want sni'jpoppen hebben gien naemen
En sni'jpoppen hebben gien ván.

Eerst ston ie spierwit in de zunne;
Doe keek ie zo deftig en wies.
Mar now wodt dat koppien zo dunne
En now wodt dat jassien zo vies.

Eerst keek ie zo straolend naor veuren;
Doe deerde de koolde him niet.
Now het ie ien oge verleuren
En is ie zien bolhoetien kwiet.

Eerst vunnen de kiender him reuzel
Wat lachten, wat pochten ze niet!
Now mikken ze had op zien neuze
En raeken him dan in zien zied.

De sni'jpoppe staot veur de raemen
En zo kwient ie zaachiesan vot.
Want sni'jpoppen hebben gien naemen
En naemlozen leven zo kot . . .

Kiender in de sni'j

De jeugd het et drok
in de sni'jballe-slag.
Ze hebben gelok,
want vandaege-de-dag
is de winter, mit grommen
en brommen,
uutbundig weeromme kommen.

Vlokkies bin daeld
uut de dreigende locht.
Overal dweelt,
vol wille en nocht,
't jongvolkien uut en
vanaachter de ruten
kieken de oolderen
et heufdschuddend an

Sni'j op de lanen,
de huzen, de hekken,
sni'j op de schoolders en
sni'j in de nekken.
Doolder en doolder en
tintelende hanen
kniepen er spoonzige
ballegies van.
Daansen de doonzige
vlokkies mar an.

Sni'j op de mussen
en sni'j in et haor,
overall tussen.
Zo hier en zo daor
soezende ballen,
wat mis en wat raek.
Sni'j op de wallen
en sni'j op de lanen,
sni'j op de stallen
en sni'j in de hanen,
dá's pas vermaek!

Dwarrelende vlokkies
en wapperende rokkies;
biede gezichies,
die stille staon.

— Kleine gedichies,
Die eupen gaon . . . .

Van een dikke sni'jvlokke

Hi'j was in de wolkens geboren,
Tussen Tuundorp en Wolvegao.
Now lag ie naost Hoeviger toren
In de modder en dochte nao.

Et was een verstaandige vlokke
En hi'j zag nog een laeste kaans:
Hi'j leup op zien witte sokken
De weg uut naor Kontermaans.

Bovenop mos ie even rusten
En hi'j keek de wereld rond.
De steernties, die him kusten,
Waren d'ienigen, die d'r van wusten,
Dat die dikke vlokke daor ston'.

Hi'j klom op de stienen mure
En keek naor de hoge locht. .
Mar morgens om zeuven ure,
Doe et dag wodde, is ie vlocht.

Hi'j deuk koppien-onder in 't waeter . . .
Mar de hoogte was té groot . . . !
Ze vunnen him drie daegen laeter
Bi'j Ieken. — Hi'j was al dood! . . .

Et keurige, kleurige, fleurige klie
Van de winter ligt wieuut te straolen.
De hemel is hoge! De horizon bried!
En et dundoek bewimpelt de paolen!

De klinkende, blinkende slag van et staol
Op de iesvloer flitst over de vlakke!
Dat loflied van machtige meters metaol,
Dat spot mit benauwdheid en zwakte!

Daor staon en daor gaon en daor slaon ze uut stee:
De rieders – in staolrechte streken!
Zo sierlik as zeilschikken over de zee,
Om oolde prestaosies te breken!

Wat kroem in de rogge, de hanen op 't gat;
Et geweld lat him amper besturen!
De zonne schöt straolen, de iesvloer is glad!
Toe Roegbaord, toe laot et wat duren!

Zeg sni'jklokkien . . .

„Zeg sni'jklokkien, sni'jklokkien,
Aemel en teer,
't Is pas feberwaor!
Bin ie daor al weer?

Wat tingel ie, klingel ie?
Hej't zo naor 't zin?
Et kommende veurjaor
Lude ie dat soms in?

Och sni'jklokkien, sni'jklokkien
Aemel en teer,
Wij "machtige" meensken,
Wij klaegen om 't weer!" . . .

„Jim missen 't Vertrouwen!
Dát maekt jim koold!
Jim durven haost niet!
Dát maekt jim oold!"

„Zeg sni'jklokkien, lude mar,
Lude mar deur!
Misschien vien ie eind'lik
Es even geheur" . . . .

Waor de Lende . . .

Waor de Lende zien loop deur de weilanen trok
In de fremd-wispelturigste bochten,
Daor jubelen de vogels van pure gelok
An oneindige, straolende lochten.
Ja, daor pronken de pettens -et bugende riet;
En van kleurenpracht tillen de tunen.
Ja, daor roesen de dennen heur donkere lied
En daor tooltert de jeugd deur de dunen.

Al die dorpies, ze liggen verspreid her en der,
Mit een karke — een koppeltien huzen;
En een botterfebriek of een schoele is er.
Soms wat groter, mit wegen die krusen.
Och, ze bin mar zo klein, mar ze bin zo vertrouwd
Veur et volk, dat er eigen mit raekte.
Want ze bin mit et zwiet van et veurgeslacht bouwd,
Dat van heideveld weilanen maekte.

Ja, dat volk is een volk van et Saksische slag,
Dat zien eigen karakter beweerde.
Dat zien tael onderhul tot vandaege de dag!
Dat zien eigen kultuur nooit verleerde!
Ja, dat volk is deur d'iewen vergruid mit zien grond,
Mit zien dorpen en eigen bedrieven.
— En de Lende stroomt wieder! De stroom is gezond!
Zó zal Stellingwarf Stellingwarfs blieven!

Disse haandvol speulgoed beston uut:

3	. . . . .	Een peer riegels veurwoord
5	. . . . .	Speulgoed
6	. . . . .	Stellingwarvers!
7	. . . . .	Krokus
8	. . . . .	Regen
9	. . . . .	Et paosvuur (Paosverhael)
16	. . . . .	Veurjaor
17	. . . . .	Et is weer zo ver . . .
18	. . . . .	De Pinksterbloeme (een Stellingwarfs sprokien)
23	. . . . .	Wiedster
24	. . . . .	Liester
26	. . . . .	De visker
28	. . . . .	An een tuunman
29	. . . . .	De kikker
30	. . . . .	Viskers in juni
32	. . . . .	T.T. in Assen
33	. . . . .	Klaprozen
34	. . . . .	Westhoek
35	. . . . .	Zwaarver
36	. . . . .	An Japie, oons kleermaekertien
37	. . . . .	Vekaansie
38	. . . . .	Gedachten bi'j de ni'jbouw
41	. . . . .	Vroeg op!
42	. . . . .	Hujjers
43	. . . . .	Hujjers
44	. . . . .	Toolteren
45	. . . . .	Veur de rechter
46	. . . . .	Bliede wezen
47	. . . . .	Melkster
48	. . . . .	Optocht in 't veurbi'jgaon
49	. . . . .	Volksspeulen
50	. . . . .	As 't iene dag regent . . . . .
51	. . . . .	Keboolterpraotien
52	. . . . .	Sprokien van de haast

54	. . . . .	Natte snij
55	. . . . .	Et peerd van Sunderklaos
62	. . . . .	Schoenmaekerslietien
63	. . . . .	Keuning Roegbaord
64	. De kastaovend van de jeneverkeuning (een kastvertelling)	
71	. . . . .	Snijpoppe
72	. . . . .	Kiender in de snij
74	. . . . .	Van een dikke snijklokke
75	. . . . .	Ies
76	. . . . .	Zeg snijklokkien
77	. . . . .	Waor de Lende
78	. . . . .	Disse haandvol speulgoed beston uut

